

RAN-2401001202010004

F.Y.B.A. (NCE-NEP) (Sem. II) Examination March - 2026

Sanskrit Paper III Major

प्रशिष्ट महाकव्यं कृति महाकविकालिदासविरचितं रघुवंशम् सर्ग - १

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દશવિલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book.	Seat No.: <table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table> Student's Signature						

પ્ર. 1 નીચેનામાંથી કોઈ પણ પાંચના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (10)

Answer briefly any five of following questions.

- (1) મહાકવિ કાલિદાસના મહાકાવ્યો કેટલા છે ? કયા કયા ?
How many epics of the great poet Kalidasa are there? Which ones?
- (2) મહાકવિ કાલિદાસના નાટકો કેટલા છે ? કયા કયા ?
How many plays of the great poet Kalidasa are there? Which ones?
- (3) મહાકવિ કાલિદાસે રઘુવંશમાં કયા વંશના રાજાઓનું વર્ણન કરેલ છે ?
In *Raghuvamsa* the great poet Kalidas has described the kings of which dynasty?
- (4) રઘુવંશમાં અંતિમ કયા રાજાનું વર્ણન આવે છે ?
Which king is described in the end of *Raghuvamsa*?
- (5) રાજા દિલીપ બધી રીતે સુખી હોવા છતાં એને શેનું દુઃખ છે ?
Although king Dilip is happy in every way, what is he sad for?
- (6) રાજા દિલીપ દુષ્ટ સાથે કેવો વ્યવહાર કરતો હતો ?
How did king Dilip deal with evil?
- (7) રાજા દિલીપને કોણે કયો શાપ આપ્યો હતો ?
Who cursed king Dilip and what was the curse?

પ્ર. 2 રઘુવંશના મૂળ પ્રેરણાસ્ત્રોતની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (13)

Discuss in detail the origin of *Raghuvamsa*.

અથવા / OR

પ્ર. 2 રઘુવંશ મહાકાવ્યનો સર્ગવાર ટૂંકમાં પરિચય આપો. (13)

Briefly introduce the *Raghuvamsa* Epic sarga wise.

- પ્ર. ૩ સંસ્કૃત સાહિત્યના પાંચ મહાકાવ્યોનો પરિચય આપો. (13)
Give an introduction to the Five Sanskrit Literature epics (Mahakavyas).
અથવા / OR
- પ્ર. ૩ રઘુવંશના પ્રથમ સર્ગનું રસદર્શન કરો. (13)
Do the aesthetic analysis of the first sarga of *Raghuvamśa*
- પ્ર. ૪ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (14)
Write short notes on any two of the following.
- (અ) ટૂંકનોંધ લખો.
(A) **Write short notes on.**
(1) મહાકવિ કાલિદાસનું જીવન
Life of the great poet Kalidasa
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો.
(B) **Write short notes on.**
(2) ગુરુ વસિષ્ઠના આશ્રમનું વર્ણન
Descriptions of Guru Vasistha's ashram
- (ક) અનુવાદ કરો.
(C) **Translate.**
(1) મન્દઃ કવિયશઃ પ્રાર્થી ગમિષ્યામ્યુપહાસ્યતામ્ ।
પ્રાંશુલમ્યે ફલે લોભાદુદ્વાહુરિવ વામનઃ ॥
(2) જ્ઞાને મૌનં ક્ષમા શક્તૌ ત્યાગે શ્લાઘાવિપર્યયઃ ।
ગુણા ગુણાનુબન્ધિત્વાત્તસ્ય સપ્રસવા ઇવ ॥
- (ડ) સસંદર્ભ સમજાવો.
(D) **Explain with reference to the context.**
(1) ક્વ સૂર્યપ્રભવો વંશઃ ક્વ ચાલ્પવિષયા મતિઃ ।
(2) હેમ્નઃ સંલક્ષ્યતે હ્યગ્નૌ વિશુદ્ધિઃ શ્યામિકાઽપિ વા ।